

กลวิธีการนำเสนอคำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในนวนิยายชุดวัยแสบสาแหกรขาด
ADOLESCENT PROBLEM CONSULTING STRATEGIES
IN WAI SAEP SARA EK KHAT NOVEL SERIES

ชมภูณูช ชมภูทิพย์¹ และ ปฐม หงษ์สุวรรณ²

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม^{1,2}

Chompoonuch Chompootip¹ and Pathom Hongsuwan²

Mahasarakham University^{1,2}

Corresponding Author, Email: Chompoonuch.chom098@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Research) จากนวนิยายวัยแสบสาแหกรขาดโครงการ 1 และ 2 เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลใน 7 กลุ่มปัญหา ได้แก่ ปัญหาครอบครัว “ตั้งเเม่” ปัญหาโดนคุกคามทางสื่อ “มินนี่” ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว “ลูกหวาย” ปัญหาความหลากหลายทางเพศ “ไออุ่น” ปัญหาเด็กก้อทิสติก “ไบพัต” ปัญหาติดเกม “บู๊ค” และปัญหาความเครียดวิตกกังวล “วิหนึ่ง” มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษากลวิธีทางเนื้อหาของปัญหาวัยรุ่นในการให้คำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในนวนิยายเรื่องวัยแสบสาแหกรขาด 2. เพื่อศึกษากลวิธีทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในการให้คำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในนวนิยายเรื่องวัยแสบสาแหกรขาด 3. เพื่อศึกษากลวิธีทางถ้อยคำในการนำเสนอการให้คำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในนวนิยายวัยแสบสาแหกรขาด

ผลการวิจัยพบว่า 1) กลวิธีทางเนื้อหา ด้านโครงเรื่องมีตัวละครที่คล้ายกันและสอดคล้องกัน ได้แก่ มีอุปนิสัยเจียบขริ้ม ขาดความอบอุ่น กตตัน และไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม ทำร้ายตัวเองและผู้อื่น ด้านแก่น เรื่องปัญหาของวัยรุ่นเกิดจากการไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครอบครัวเป็นหลัก ด้านบทสนทนา และฉากมีความสมจริง วิธีการสนทนาขึ้นอยู่กับสัมพันธภาพของบุคคล และโอกาส 2) กลวิธีทางวัฒนธรรมพบว่าผู้ให้คำปรึกษามีการใช้วัฒนธรรมตรง เพื่อการเสนอแนะ แสดงความรู้สึกรัก และสั่งการผู้ขอรับคำปรึกษา

* ได้รับบทความ: 19 กรกฎาคม 2564; แก้ไขบทความ: 23 ธันวาคม 2564; ตอปรับตีพิมพ์: 29 ธันวาคม 2564

และใช้วัจนกรรมอ้อมในการแฝงเร้นข้อความที่สะท้อนอารมณ์ แก่ผู้ขอรับคำปรึกษา 3) กลวิธีทางถ้อยคำ พบว่าผู้ให้คำปรึกษามีการใช้กลวิธีด้านคำในระดับเดียวกันคล้ายกับวัจนกรรมอ้อม พบกลวิธีด้านประโยค กลวิธีการใช้สำนวนเฉพาะในกลุ่มวัยผู้ใหญ่ และพบกลวิธีการใช้ภาพพจน์ ทั้งหมดนี้เพื่อให้ผู้ขอรับคำปรึกษา เกิดมโนภาพในใจ เปลี่ยนแปลงอารมณ์ เกิดกำลังใจ ความเชื่อ และทัศนคติที่ดี โดยทั้ง 3 ข้อ อภิปรายผล ได้ว่า มีลำดับขั้นตอนคล้ายกันและสอดคล้องกันไป สามารถเรียบเรียง และนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อผู้ให้คำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นได้ในอนาคต

คำสำคัญ: กลวิธีทางเนื้อหา; กลวิธีทางวัจนกรรม; กลวิธีทางถ้อยคำ; การให้คำปรึกษา; ปัญหาวัยรุ่น

Abstract

This research is descriptive research, from the novel series "Wai saeb saraek Kad Project 1 and Project 2." The purposeful to study and gather information on 7 problems. These include family problem "TangMay", media harassment problem "Minnie", aggressive behavior problem "Luk Wai", gender diversity problem "Al Aoon", autistic child problem "BaiPad", game addiction problem "Book" and anxiety stress "V-Neung" Objectives: 1. To study the content strategies of adolescent problems in counseling on adolescent problems in the novel "Wai saeb saraek Kad." 2. To study the speech acts strategies that appeared in the counseling of adolescents in the novel "Wai saeb saraek Kad." 3. To study the phrasing strategies of presenting counseling for adolescent problems in the novel "Wai saeb saraek Kad."

The results of the research showed that: 1) Content strategies in the storyline, there are similar and consistent characters. Namely, the quiet habits. This is due to a lack of warmth, Expectations, including not being accepted by society, adolescents self-harm and others. In the theme, the problem of adolescents is mainly due to a lack of family care. The dialogue and scenes are realistic. How to conversation is depends on the person's relationship and the occasion. 2. The speech acts strategy; It was found that the counselors used direct speech for the suggestion, expression, and instruction to the consultant. 3. phrasing strategies, It was found that counselors used the same level of verbal tactics similar to indirect speech. Sentence tactics were found. Strategies for using idioms specific to adults and found a strategy to use images. All of this is for the consult

ants to have an imagination, Mood changes, encouragement, beliefs, and positive attitudes. By all 3 items, discuss the outcome: There is a similar and consistent sequence of steps. Can compile and can be applied to benefit adolescent counselors in the future.

Keyword: Content Strategy; Speech Acts Strategy; Phrasing Strategy; Counseling, Adolescent Problems

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามวิสัยทัศน์ของประเทศไทย คือ การพัฒนาเด็กและเยาวชน ซึ่งบัญญัติไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 – 2564 เนื่องจากสังคมไทยตระหนักดีว่า เยาวชนถือเป็นกำลังสำคัญที่ต้องสืบต่อวัฒนธรรมประเพณีที่จะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

ปัจจุบันสถิติการหย่าร้างในครอบครัวมีจำนวนสูงขึ้นในทุก ๆ ปี ทำให้เกิดครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวที่มีพ่อหรือแม่ตามลำพัง เลี้ยงดูโดยญาติ เลี้ยงดูโดยบุคคลอื่น หรือไม่มีผู้เลี้ยงดู ส่งผลให้สถานการณ์ด้านความรุนแรงในครอบครัว ปี 2560 มีจำนวนถึง 1,200 ราย ครอบครัวไม่สามารถหาหน้าที่ของครอบครัวได้อย่างสมบูรณ์ ทำให้บรรยากาศในครอบครัวขาดความอบอุ่น (แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560-2564, 12 : 2561) และประสบปัญหาอื่นตามมา เช่น พฤติกรรมก้าวร้าว ความรุนแรง ความหลากหลายทางเพศ ติดเกม สื่อออนไลน์ ยาเสพติด เป็นต้น ซึ่งเป็นปัญหาที่ทุกสถาบันต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะสถาบันการศึกษา เพื่ออบรมสั่งสอนให้นักเรียนสามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี

จากปรากฏการณ์ดังกล่าว จึงเป็นที่มาของการสร้างนวนิยายวัยแสบสาแหรกขาด ญัฎฐิยา ศิริกรวิไล ในฐานะผู้เขียน ได้นำเสนอปัญหาของวัยรุ่น รวมถึงวิธีแก้ไขปัญหา เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้นำไปถอดบทเรียนสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

นวนิยายวัยแสบสาแหรกขาด มักนำเสนอการใช้ภาษาประกอบกับพฤติกรรมที่ทำให้ผู้อ่านทราบถึงเจตนาของตัวละคร กลวิธีทางวรรณกรรมทั้งในมุมมองของผู้พูดและผู้ฟังมีถ้อยคำการให้คำปรึกษาที่น่าสนใจ ส่งผลต่อการกระทำของตัวละครในลักษณะต่าง ๆ อีกทั้งมีกลวิธีทางถ้อยคำ ไม่ว่าจะเป็นการคำแนะนำ ชื่นชม หรือการให้กำลังใจ ซึ่งผู้เขียนได้เห็นความสำคัญ และสร้างตัวละครให้ดำเนินเรื่องเข้าถึงการแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี จนเป็นที่ยอมรับ และได้รับรางวัลอย่างมากมาย

ด้วยอิทธิพลของนวนิยายในข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษา กลวิธีการนำเสนอคำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในนวนิยายชุดวัยแสบสาแหรกขาด โดยศึกษาแนวคิดกลวิธีทางเนื้อหา กลวิธีทางวรรณกรรม และกลวิธีทางถ้อยคำ เนื่องจากมีลักษณะการใช้ถ้อยคำบอกถึงปัญหาวัยรุ่นร่วมสมัยในปัจจุบัน โดยผลการวิจัยจะแสดงให้เห็นถึงเทคนิค

การใช้ภาษาในการให้คำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นอย่างหลากหลาย สามารถนำไปป้องกันและแก้ไขให้เกิดประโยชน์ต่อแวดวงทางภาษา สถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว นักจิตวิทยา รวมถึงหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้นำไปปรับใช้และพัฒนาเยาวชนไทย เพื่อสังคมไทยในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากลวิธีทางเนื้อหาของปัญหาวัยรุ่นในการให้คำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในนวนิยายเรื่องวัยแสบสาแหรกขาด
2. เพื่อศึกษากลวิธีทางวรรณกรรมที่ปรากฏในการให้คำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในนวนิยายเรื่องวัยแสบสาแหรกขาด
3. เพื่อศึกษากลวิธีทางถ้อยคำในการนำเสนอการให้คำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในนวนิยายวัยแสบสาแหรกขาด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Research) จากงานเขียนของณัฐยา ศิรกรวิไล ในหนังสือนวนิยายวัยแสบสาแหรกขาด โครงการ 1 และ 2 รวม 3 เล่ม จำนวน 1,367 หน้า เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเป็น 7 กลุ่มปัญหา ได้แก่ ปัญหาครอบครัว “ตังเม” ปัญหาโดนคุกคามทางสื่อ “มินนี่” ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว “ลูกห่วย” ปัญหาความหลากหลายทางเพศ “ไออุ่น” ปัญหาเด็กก้อทิสติก “ใบพัด” ปัญหาติดเกม “บู๊ค” และปัญหาความเครียดวิตกกังวล “วีนิง” โดยผู้วิจัยได้ทำการเลือกหัวข้อ แนวคิด และทฤษฎีในการวิเคราะห์เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาปัญหาตามวัตถุประสงค์ 3 ข้อ ดังนี้

- 1) กลวิธีทางเนื้อหาของปัญหาวัยรุ่นในการให้คำปรึกษาปัญหาวัยรุ่น โดยแบ่งตามหลักองค์ประกอบนวนิยาย 5 องค์ประกอบ ได้แก่

โครงเรื่อง วิเคราะห์ตามแนวคิดปวิวัฒน์ คำเจริญ (2543) ในโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรองในส่วน
ของเนื้อหานวนิยายแก่น เรื่องวิเคราะห์ตามแนวคิดของเยาวภา มูลเจริญ (2558)

ตัวละคร วิเคราะห์ตามแนวคิดสายทิพย์ นุกูลกิจ (2543) ในความสำคัญของบทบาท วิเคราะห์
ลักษณะนิสัยของตัวละคร รวมถึงวิเคราะห์บุคลิกภาพของตัวละคร

บทสนทนา วิเคราะห์ตามแนวคิดกุหลาบ มัลลิกะมาส (2520) ในความสมจริง และมีประโยชน์
ทั้งกับผู้เขียนและผู้อ่าน

ฉาก วิเคราะห์ตามแนวคิดสัญญา สังขพันธานนท์ (2539) ในฉากที่เป็นธรรมชาติ เป็นสิ่งประดิษฐ์ ยุคสมัยหรือเวลา สภาพการดำเนินชีวิต และที่เป็นสภาพแวดล้อมเชิงนามธรรมของตัวละคร

2) กลวิธีทางวรรณกรรมที่ปรากฏในการให้คำปรึกษาปัญหาวัยรุ่น วิเคราะห์ตามทฤษฎีวรรณกรรม จอห์น เซิร์ล (ทรงธรรม อินทจักร, 2550) ประเภทของวรรณกรรม 2 ประเภท ได้แก่ วรรณกรรมตรง และ วรรณกรรมอ้อม

3) กลวิธีทางถ้อยคำในการนำเสนอการให้คำปรึกษาปัญหาวัยรุ่น ใน 4 กลวิธี ได้แก่

กลวิธีด้านคำ วิเคราะห์ไปตามแนวคิดอัศรา บุญทิพย์ (2535) ในการใช้คำให้ถูกความหมายและการใช้คำให้ถูกระดับ

กลวิธีด้านประโยค วิเคราะห์ไปตามแนวคิดของวัลลภา วิทยารักษ์ (2557) ได้แก่ 1) การใช้ประโยคความเดียว ความรวมหรือความซ้อน 2) การใช้ประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม และประโยคขอร้อง 3) ประโยคสั้น ประโยคยาว 4) การใช้ประโยคขัดแย้ง 5) การใช้ประโยคคำถามเชิงวาทศิลป์

กลวิธีด้านสำนวนวิเคราะห์ไปตามแนวคิดของนภลัย สุวรรณธาดา (2530) ได้แก่ 1) การใช้สำนวนเพื่อย่นย่อข้อความ 2) การใช้สำนวนเพื่อการขยายความเข้าใจ 3) การใช้สำนวนเพื่อแทนถ้อยคำที่ไม่ต้องการกล่าวตรง ๆ และ 4) การใช้สำนวนเพื่อเพิ่มความสละสลวยของถ้อยคำ

กลวิธีด้านภาพพจน์ วิเคราะห์ไปตามแนวคิดสมเกียรติ รัชฌ์ณ (2551) ได้แก่ 1) ภาพพจน์อุปมา 2) ภาพพจน์สัญลักษณ์ 3) ภาพพจน์อุปมานิทัศน์ 4) ภาพพจน์การอ้างอิง และ 5) ภาพพจน์ปฏิบัติ

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่องกลวิธีการนำเสนอคำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในนวนิยายชุดวัยแสบสาแหกรขาด สามารถวิเคราะห์ผลการวิจัย ไปตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1) กลวิธีทางเนื้อหาของปัญหาวัยรุ่นในการให้คำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในนวนิยายชุดวัยแสบสาแหกรขาด แบ่งเป็น 5 กลวิธี ได้แก่

1.1) โครงเรื่อง

ปัญหาครอบครัว “ตังเม” การเป็นลูกกรรยาคนที่ 2 คือสิ่งที่ตังเมเกลียด กลายเป็นเด็กขาดความอบอุ่น น้อยเนื้อต่ำใจ และคิดทำร้ายตัวเอง

ปัญหาการโดนคุกคามทางสื่อ “มินนี่” ความรักจากโลกออนไลน์เป็นสิ่งเดียวที่มินนี่ได้รับ นำมาสู่อันตรายจากการใช้สื่อ จนทำให้มินนี่ถึงขั้นช็อคเข้าโรงพยาบาล

ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว “ลูกหวาย” มักมีเรื่องชกต่อยกับเพื่อน เพราะซึมซับพฤติกรรมมาจากพ่อ ต้องแบกรับความคาดหวังด้านการเรียน เพื่อมาสานต่อธุรกิจของพ่อ

ปัญหาความหลากหลายทางเพศ “อู่น” อู่นมีความสับสนและทุกข์ใจในเพศของตนเอง มองว่าตัวเองไร้ค่า หวังเพียงให้พ่อกับแม่เข้าใจในสิ่งที่อู่นเป็น

ปัญหาเด็กออทิสติก “ไบพัต” เป็นเด็กออทิสติกโดยกำเนิด ไม่สามารถรักษาได้ สิ่งเดียวที่จะทำให้ไบพัตอยู่ในสังคมได้ขึ้นอยู่กับครอบครัว และคนรอบข้างที่พร้อมจะเข้าใจ

ปัญหาติดเกม “บู๊ค” บู๊คติดเกม เสียโอกาสด้านการเรียน การใช้ชีวิตกับเพื่อน และครอบครัว สิ่งที่จะช่วยให้การบำบัดสำเร็จได้ คือ ครอบครัวและการยอมรับจากสังคม

ปัญหาความเครียดวิตกกังวล “วีนึง” ถึงแม้วีนึงจะเพียบพร้อมในทุกด้าน แต่ความคาดหวังจากผู้ปกครองก็ เป็นที่มาแห่งความเครียดและวิตกกังวล

1.2) แก่นเรื่องหรือแนวคิด แนวคิดหลักในการนำเสนอ ได้แบ่งบอกถึงปัญหาการหย่าร้าง นำไปสู่สังคมที่ล้มเหลว อย่างไรก็ตามปัญหาเหล่านี้ ยังพบในครอบครัวที่สมบูรณ์พร้อมด้วย สาเหตุเพราะคนในครอบครัวมองข้ามความรู้สึกเล็ก ๆ ของกันและกัน นำไปสู่ปัญหามานปลาย

1.3) ตัวละคร ทุกตัวละครมีความสำคัญและมีคุณค่า เปรียบเสมือนกระจกเงาที่สะท้อนไปยังบุคคลในสถาบันครอบครัวให้ขบคิดถึงความรู้สึกของกันและกัน

1.4) บทสนทนา เช่น ปัญหาความหลากหลายทางเพศ “ไออู่น” การไม่ชอบในสิ่งที่ตนเองเป็นไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย เพราะมันคือสิ่งที่เด็กภูมิใจ ผู้ปกครองควรเข้าใจและยอมรับสิ่งที่เด็กเป็น

ปัญหาเด็กออทิสติก “ไบพัต” การศึกษาเด็กออทิสติกต้องใช้เวลา ไม่สามารถรักษาได้ด้วยยา แต่เป็นการรักษาทางใจ ด้วยการเรียนรู้การเลี้ยงดูที่ถูกต้อง

1.5) ฉาก เช่น ฉากหวาย สะท้อนถึงความคุ้นเคยกับโรงงานของพ่อ ฉากวีนึง บ้านที่เต็มไปด้วยรูปถ่ายรางวัลด้านการเรียน ฉากบู๊ค ห้องนอนที่เต็มไปด้วยอุปกรณ์การเล่น เกม ฉากครูทราย ห้องทำงานที่พร้อมต้อนรับนักเรียนเพื่อขอรับให้ปรึกษาปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น

2) กลวิธีทางวรรณกรรมที่ปรากฏในการให้คำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในนวนิยายชุดวัยแสบสาแหรกขาด แบ่งเป็น 2 กลวิธี ได้แก่

2.1) วรรณกรรมตรง (Direct Speech Acts) เป็นกลุ่มที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้สื่อความหมายอย่างตรงไปตรงมา ด้วยการเสนอแนะ แสดงความรู้สึก บอกกล่าว สัญญา และสั่งการ

เช่น ตัวอย่างที่ 1 การให้คำปรึกษาระหว่างครูกับผู้ปกครอง ปัญหาติดเกม

“สิ่งที่ทั้งคู่อากำลังจะทำอาจทำให้บู๊ครู้สึกว้าเหว่แม่ไม่ไว้วางใจหรือคอยจับผิดอยู่ จนส่งผลกระทบต่อให้เด็กสูญเสียความภาคภูมิใจในสิ่งที่ตัวเองทำมาทั้งหมดไป” (เล่ม 3, หน้า 82)

จากตัวอย่างที่ 1 เป็นวรรณกรรมตรง ในลักษณะการเตือน เพื่อให้ผู้ถูกเตือนรู้สึกถึงผลที่จะตามมา ด้วยคำพูดว่า “สิ่งที่ทั้งคู่อากำลังจะทำอาจทำให้บู๊ครู้สึกว้าเหว่แม่ไม่ไว้วางใจหรือคอยจับผิดอยู่” ซึ่งเป็นขั้นตอนในการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียน ผู้ประสบปัญหาวัยรุ่น

2.2) วัจนกรรมอ้อม (Indirect Speech Acts) เป็นกลุ่มที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้สื่อความหมายไม่ตรงคำพูด มีนัยสำคัญแอบแฝง ด้วยประโยคคำสั่ง การขอบคุณ การแสดงความตั้งใจ ประโยคขอร้อง ในรูปแบบประโยคคำถาม การบอกกล่าวในรูปแบบประโยคบอกเล่า เช่น ตัวอย่างที่ 2 การให้คำปรึกษา ระหว่างครูกับนักเรียน ปัญหาความหลากหลายทางเพศ

“แต่อุ่นมั่นใจว่าอุ่นรับได้” โออุ่นพูดเสียงดัง แล้วชะงักนิ่งหลังรู้ว่าหลุดพูดความจริง ออกไปว่าที่แท้คนที่อยากตัดหน้าอกก็คือตัวเธอนั่นเอง ทราวยทิพย์ยิ้ม

“ครูเข้าใจค่ะ แต่ก่อนอุ่นจะตัดสินใจทำอะไร ครูอยากให้อุ่นคิดเยอะๆ คิดนาน ๆ อุ่นยังมีเวลาอีกมากที่จะหาคำตอบให้ตัวเอง และถ้าได้คำตอบแล้วครูขอให้อุ่นรออีกนิด พออุ่นบรรลุนิติภาวะแล้ว ถึงตอนนั้นอุ่นจะตัดสินใจจะทำอย่างที่คุณต้องการก็ยังไม่สายนะคะ” (เล่ม 3, หน้า 182)

จากตัวอย่างที่ 2 เป็นวัจนกรรมอ้อม ในลักษณะการขอร้อง (Requesting) เป็นการแสดง วัจนกรรมโดยการแนะนำให้ผู้ขอรับคำปรึกษาได้ใช้เวลาคิดไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนก่อนจะตัดสินใจทำอะไรสักอย่าง โดยผู้พูดใช้ตัวบ่งชี้คำว่า “บรรลุนิติภาวะ” มีอายุถึงกำหนดที่กฎหมายให้พ้นจากภาวะผู้เยาว์ และให้มีความสามารถใช้สิทธิตามกฎหมายได้ด้วยตนเอง สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง อาจเป็นการกล่าว โดยอ้อมว่า ให้ผู้ขอรับคำปรึกษาได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่มากกว่านี้

3) กลวิธีทางถ้อยคำในการนำเสนอการให้คำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในนวนิยายชุดวัยแสนสาหัสขาด แบ่งเป็น 4 กลวิธี ได้แก่

3.1) กลวิธีด้านคำ มี 2 กลวิธี ได้แก่

การใช้คำถูกความหมาย เป็นกลุ่มที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้คำในระดับเดียวกัน สื่อสารไปถึงผู้รับ คำปรึกษา โดยแบ่งเป็น 1) ตามบริบทของถ้อยคำ คือ การใช้คำที่ต่างกันแต่มีความหมายเหมือนกัน 2) ตามสถานภาพของบุคคล เช่น ครูกับนักเรียนเป็นการอธิบายและยกตัวอย่าง ครูกับผู้ปกครองเป็นการชี้แจง และสร้างความเข้าใจ ครูกับครูเป็นการอธิบายและการใช้ภาษาแบบแผน ผู้ปกครองกับแพทย์เป็นการชี้แจง โดยไม่ต้องแปลความหมาย เป็นต้น คล้ายกับวัจนกรรมอ้อม เช่น

ตัวอย่างที่ 3 การให้คำปรึกษาระหว่างครูกับผู้ปกครอง ปัญหาเด็กกอดทิสติก

“เด็กกอดทิสติกส่วนใหญ่จะมีความบกพร่องทางการใช้ภาษาและการสื่อสารเขาไม่สามารถ อธิบายได้ว่าเขาต้องการอะไร คนอื่นก็ไม่เข้าใจ พอไม่เข้าใจก็ยิ่งเครียด ยิ่งวุ่นวายใจ บางคนก็เลยกัดตัวเอง แล้วก็ทำร้ายตัวเองแบบนี้” (เล่ม 2, หน้า 128)

จากตัวอย่างที่ 3 เป็นการให้คำตามบริบทถ้อยคำและตามสถานภาพบุคคล ผู้ให้คำปรึกษา แสดงเจตนา เพื่อชี้แจงว่าเป็นความผิดปกติของพัฒนาการเด็กรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นขั้นตอนการดำเนินการ ช่วยเหลือนักเรียนและผู้ปกครอง โดยการให้คำปรึกษาจากครู

การใช้คำอุทธรณ์ เป็นกลุ่มที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้สื่อสารกับผู้ขอรับคำปรึกษาในหลายระดับ ได้แก่ 1) ภาษาสนทนา ใช้กับบุคคลใกล้ชิดหรือวัยเดียวกัน เช่น คำสุภาพ คำสแลง คำหยาบ เป็นต้น 2) ภาษากึ่งแบบแผน ใช้กับบุคคลที่ไม่สนิทกันหรืออยู่ในวัยต่างกัน เป็นคำสุภาพในรูปแบบภาษาสนทนากับภาษาแบบแผน 3) ภาษาแบบแผน ใช้ในสถานการณ์ที่เป็นทางการ ต้องมีการแถลงการณ์และการอธิบาย เช่น ตัวอย่างที่ 4 การให้คำปรึกษาระหว่างครูกับครู ปัญหาเด็กออทิสติก

“เด็กเล็ก ๆ ต้องตาม แต่เด็กโตนี้ไม่ต้องก็ได้ ก็เหมือนเด็กวัยรุ่นทั่วไปแหละค่ะ ที่ไม่อยากให้ผู้ใหญ่มาดู มีบางคนที่เราตาม เด็กจะเดินมาบอกเลยว่า ไม่ต้องตาม เขายายเพื่อน เราก็กวนระยะให้เขา แล้วก็วานให้เพื่อน ๆ นี่แหละคอยช่วยดู” (เล่ม 2, หน้า 291)

จากตัวอย่างที่ 4 เป็นภาษาสนทนา คำว่า “วาน” หมายถึง ขอให้ช่วยทำแทนตนเอง กลวิธีการใช้คำภาษาปาก เพื่อให้บทสนทนามีความเป็นธรรมชาติ เข้าใจได้เฉพาะบางกลุ่ม ซึ่งเป็นขั้นตอนการทำความเข้าใจในตัวผู้ขอรับคำปรึกษา ถึงสาเหตุของปัญหา

3.2) กลวิธีด้านประโยค แบ่งเป็น 4 กลวิธี ได้แก่ 1) ประโยคความรวม เป็นกลุ่มที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้สื่อให้ผู้ขอรับคำปรึกษาได้เข้าใจรายละเอียดของปัญหาอย่างถ่องแท้ โดยมีคำสันธานมาเชื่อม 2) ประโยคสั้นและประโยคยาว เป็นกลุ่มที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้อธิบายสาเหตุของปัญหาเพียงหนึ่งใจความ ตรงไปตรงมา 3) ประโยคขัดแย้ง เป็นกลุ่มที่ผู้ให้คำปรึกษานำมาใช้เชื่อมประโยคเข้าด้วยกัน โดยมีคำสันธานมาเชื่อม 4) ประโยคคำถามเชิงวาทศิลป์ เป็นกลุ่มที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้ตั้งคำถาม เพื่อให้ผู้ขอรับคำปรึกษาได้ตระหนักถึงสาเหตุและวิธีการแก้ปัญหา เช่น ตัวอย่างที่ 5 การให้คำปรึกษาระหว่างครูกับผู้ปกครอง เป็นการให้คำปรึกษาปัญหาติดเกม

“จะว่าไปครอบครัวที่ลูกไม่มีปัญหาก็ควรมี 3 ข้อนี้นะคะ ระเบียบ วินัย แล้วทำกิจกรรมร่วมกัน ถ้าฉันรู้ก่อนหน้านี้ บ๊วยอาจจะไม่เป็นแบบนี้ก็ได้” (เล่ม 3, หน้า 104)

จากตัวอย่างที่ 5.47 การให้คำปรึกษาระหว่างครูกับผู้ปกครอง เป็นการให้คำปรึกษาปัญหา ติดเกม เป็นการใช้ประโยคสั้นที่อธิบายถึงประเด็นสำคัญของการแก้ไขปัญหาย่อย ๆ ให้เข้าใจ

3.3) กลวิธีการใช้สำนวน เป็นกลุ่มที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้สื่อสารเฉพาะในกลุ่มวัยผู้ใหญ่ ด้วยคำสั้น ๆ แต่มีความหมายลึกซึ้ง ได้แก่ 1) กลวิธีการใช้สำนวนเพื่อย่อความและเพื่อยาวความ 2) กลวิธีการใช้สำนวนเพื่อแทนถ้อยคำ เช่น ตัวอย่างที่ 6 การให้คำปรึกษาระหว่างครูกับผู้ปกครอง ปัญหาครอบครัว

“แล้วถ้าลูกออกมาไม่ดีเหมือนพ่อกับแม่ละครับ เหมือนที่ต้นไม้ที่ผ่าเหล่าผ่ากอไม่แข็งแรง เราจะทำยังไง” (เล่ม 1, หน้า 271)

จากตัวอย่างที่ 6 เป็นกลวิธีการใช้สำนวนเพื่อแทนถ้อยคำ พูดถึงครอบครัวที่ลูกมีประพฤติกรรมผิดปกติไปจากพ่อแม่ หรือต้นตระกูล คำว่า “ผ่าเหล่าผ่ากอ” หมายถึง ความประพฤติกรรมผิดปกติไปจากเทือกเถาเหล่ากอ ซึ่งเป็นขั้นตอนการสร้างการเข้าใจระหว่างครูกับผู้ปกครอง (ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2554 : 777)

3.4) กลวิธีการใช้ภาพพจน์ เป็นกลุ่มที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้กล่าวอ้างให้เกิดมโนภาพในใจ สามารถเปลี่ยนแปลงอารมณ์ ความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาได้ ได้แก่ 1) ภาพพจน์อุปมา เป็นกลุ่มที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้เปรียบเทียบกับสิ่งหนึ่งกับสิ่งหนึ่ง 2) ภาพพจน์สัญลักษณ์ เป็นกลุ่มที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้สื่อถึงลักษณะของสิ่งหนึ่ง แต่นำมาใช้แทนสิ่งหนึ่ง คล้ายกับวจนกรรมอ้อมและความหมายโดยนัย 3) ภาพพจน์อุปมานิทัศน์ เป็นกลุ่มที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้สื่อถึงเรื่องราวต่าง ๆ รอบตัวที่เคยเกิดขึ้นมาแล้ว นำมาเปรียบเทียบขยายความให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความเข้าใจถึงปัญหา 4) ภาพพจน์การอ้างถึง เป็นกลุ่มที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้สื่อถึงบุคคลหรือเหตุการณ์เพื่อนำมาอ้างให้เป็นอุทาหรณ์ 5) ภาพพจน์ปฏิเสธ เป็นกลุ่มที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้เปรียบเทียบ โดยการตั้งคำถามแต่ไม่ต้องการคำตอบ คล้ายประโยคคำถามเชิงวาทีศิลป์ และวจนกรรมอ้อม เช่น ตัวอย่างที่ 7 การให้คำปรึกษาระหว่างครูกับผู้ปกครอง เป็นการให้คำปรึกษาปัญหาความก้าวร้าว

“พอเฮีย...พ่อเค้าเริ่มมาทำธุรกิจ ต้องคุมคนงานหลายคน มีความกดดันเยอะ เค้าก็ระบายอารมณ์กับลูก ตั้งแต่นั้นมา หวายนี่ค่อย ๆ เจียบลงเรื่อย ๆ แต่ไม่ว่าพ่อเค้าจะดุ จะตีเค้ายังไง หวายนี่รักพ่อมากนะคะ” (เล่ม 1, หน้า 185)

จากตัวอย่างที่ 5.68 เป็นการกล่าวโดยอ้อม โดยกล่าวถึงพ่อของหวายทำธุรกิจ ต้องคุมคนงานจนเกิดความกดดัน และได้ใช้วิธีระบายอารมณ์กับลูกโดยการใช้ความรุนแรง จนลูกชายค่อย ๆ เจียบลงเรื่อย ๆ ผู้รับคำปรึกษาได้เล่าถึงเรื่องราวที่อาจเป็นสาเหตุหลักทำให้ลูกชายของตนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีประเด็นเพิ่มเติม นำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1) กลวิธีทางเนื้อหาของปัญหาวัยรุ่นในการให้คำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในนวนิยายชุดวัยแสนสาหัส

1.1) โครงเรื่อง ตัวละครจะมีโครงเรื่องที่คล้ายกันและสอดคล้องกัน คือ 1) อุปนิสัยเย็บขริม 2) สาเหตุของปัญหาวัยรุ่นจะมาจากการขาดความอบอุ่น ความคาดหวัง และการไม่ได้รับการยอมรับ จากสังคม 3) ผลกระทบที่เกิดขึ้นทางกาย ได้แก่ การทำร้ายตัวเอง การทำร้ายผู้อื่น และการโดนผู้อื่นทำร้ายร่างกายทางจิตใจ ได้แก่ เก็บกด เครียด โดดเดี่ยว และผิดหวัง

ดังนั้น โครงเรื่อง ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจปัญหาของวัยรุ่นในแต่ละปัญหา อุปนิสัยของตัวละคร สาเหตุของปัญหาหลักและปัญหารอง ผลกระทบ และเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการแก้ปัญหาได้

1.2) แก่นเรื่องหรือแนวคิด ปัญหาของวัยรุ่นเกิดจากการขาดการดูแลเอาใจใส่จากครอบครัวเป็นหลักการไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของคนในครอบครัว และทัศนคติของผู้ปกครองในการเลี้ยงดูบุตรที่ไม่ถูกวิธี ถือเป็นนวนิยายชั้นดีในการนำเสนอปัญหาที่หลากหลายในสังคม

1.3) ตัวละคร สถาบันการศึกษาและสถาบันครอบครัวต้องร่วมมือกัน ครูไม่ใช่แค่สอนแต่วิชาการ แต่ต้องสอนให้เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น สอนการใช้ชีวิต การเอาตัวรอดในสังคม

1.4) บทสนทนา การใช้ภาษามีความสมจริง มีการใช้ภาษาทางการ ไม่เป็นทางการ คำหยาบ ภาษาปาก และคำสแลง เพื่อสะท้อนบุคลิก อารมณ์ อุปนิสัยของคนในสังคมและค่านิยมไทย วิธีการสนทนาขึ้นอยู่กับสัมพันธภาพของบุคคล และโอกาส

บทสนทนา สะท้อนให้เห็นถึงระบบการศึกษาไทย ที่ไม่ได้รับการแก้ไขจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างจริงจัง ใช้เกรดหรือคะแนนเป็นตัววัดความรู้ของนักเรียน เพื่อนำไปสอบเข้ามหาวิทยาลัย กลายเป็นการแข่งขันที่ดุเดือด กดดัน และเกิดปัญหาบานปลาย

1.5) ฉาก แสดงให้เห็นกิจวัตรประจำวันของตัวละครแต่ละตัวได้อย่างชัดเจน แตกต่างกัน เฉพาะที่อยู่อาศัย กระตุ้นเตือนผู้อ่านให้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม สิ่งแวดล้อม และวิถีชีวิตของคนยุคสมัยเก่ามาสู่สังคมในปัจจุบันที่เปลี่ยนไป มีเพียงพื้นที่ห่างไกลตามหุบเขาที่ยังหลงเหลือความสมณะแบบคนในสมัยก่อนอยู่ แสดงให้เห็นว่าความสุขที่แท้จริงของมนุษย์อยู่ที่จิตใจ และคนในครอบครัว

สื่อมวลชน ควรมีส่วนร่วมในการปลูกฝังทัศนคติ และเป็นสื่อกลางช่วยแก้ไขปัญหาการโดนคุกคามทางสื่อ ถึงแม้จะมีการดำเนินคดีกับบุคคลที่สร้างความเสียหาย แต่ถึงอย่างไรกฎหมายก็ยังขาดความหนักแน่นในการหยุดยั้ง และมีผลร้ายแรงต่อวัยรุ่นตามมา

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ทฤษฎีทางเนื้อหา โครงเรื่อง และบทสนทนา ยังพบว่ามีความสอดคล้องกับการให้คำปรึกษาไปตามลำดับขั้นตอน ได้แก่ การทำความเข้าใจ การสร้างความเข้าใจ การให้กำลังใจ และการเห็นอกเห็นใจ การประเมินพฤติกรรมวัยรุ่น

2) ทฤษฎีทางจิตกรรมที่ปรากฏในการให้คำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในนวนิยายชุดวัยแสบสาแหรกขาดจากผลการวิเคราะห์ พบว่าประเภทจิตกรรม ใช้ในการให้คำปรึกษาไปตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1) จิตกรรมตรง ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจ การให้กำลังใจ การประเมินพฤติกรรมนักเรียน การเสนอทางเลือกการชี้ให้เห็นถึงข้อดีและข้อเสีย การสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง และแพทย์ การดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนโดยการแนะนำ การให้คำปรึกษาผู้ปกครอง การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่าง นักเรียน ครู และแพทย์

2.2) จิตกรรมอ้อม ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจ การให้กำลังใจ การประเมินพฤติกรรมนักเรียน การเสนอทางเลือกการชี้ให้เห็นถึงข้อดีและข้อเสีย การสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง และแพทย์ การดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนโดยการแนะนำ การให้คำปรึกษาผู้ปกครอง การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่าง นักเรียน ครู และแพทย์

2.3) ข้อสังเกตที่พบ ในบางมุมมองของนวนิยาย ได้นำเสนอวิถีแห่งเมืองพุทธของไทย วิถีที่คอยยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้คนที่หลากหลายเข้าด้วยกัน คำสอนหรือการเทศนา ถือเป็นวัจนกรรมในการ

แก้ไขปัญหาคำหรือเสนอทางออกให้กับบุคคลที่กำลังเป็นทุกข์ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา

วัจนกรรมที่ปรากฏในการให้คำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในนวนิยายเรื่องนี้ มีทั้งหมด 2 ประเภท ได้แก่ วัจนกรรมตรง (Direct Speech Acts) และวัจนกรรมอ้อม (Indirect Speech Acts) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีวัจนกรรมของจอห์น เซิร์ล (John R. Searle)

3) กลวิธีทางถ้อยคำในการนำเสนอการให้คำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในนวนิยายชุดวัยแสนสาหัสจากผลการวิเคราะห์ พบว่ากลวิธีทางถ้อยคำ ใช้ในการให้คำปรึกษาไปตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1) กลวิธีด้านคำ ได้แก่ การดำเนินการช่วยเหลือจากครูและแพทย์ การสร้างความเข้าใจระหว่างครูกับผู้ปกครอง การทำความเข้าใจในตัวผู้ขอรับคำปรึกษา การให้กำลังใจ การสังเกต การประเมินพฤติกรรมของผู้ขอรับคำปรึกษา และการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนด้วยการให้ผู้ปกครองดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด

กลวิธีด้านคำ แสดงให้เห็นว่าการใช้คำถูกต้องตามความหมาย เพื่อไม่ให้ความหมายคลาดเคลื่อน มีความเหมาะสมกับบริบท การเลือกใช้คำง่ายแต่สื่อความหมายได้ชัดเจนดีกว่าการใช้คำยาก เพราะนวนิยายต้องการนำเสนอให้บุคคลในทุกเพศทุกวัย ได้เข้าใจในสิ่งที่ต้องการนำเสนอ มีการใช้ภาษาถูกต้องตามบริบท และภาษาระดับกึ่งทางการเป็นส่วนมาก แต่ภาษาระดับทางการเป็นส่วนน้อย แสดงให้เห็นถึงอรรถสทภาษาอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อัครา บุญทิพย์

3.2) กลวิธีการใช้ประโยค ได้แก่ การสร้างความเข้าใจระหว่างครูกับผู้ปกครอง การสำรวจข้อมูลในครอบครัวระหว่างครูกับผู้ปกครอง การสร้างความเข้าใจระหว่างครูกับผู้ปกครอง การทำความเข้าใจในตัวผู้ขอรับคำปรึกษา และการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนโดยการให้คำปรึกษาจากครู

3.3) กลวิธีการใช้สำนวน ได้แก่ การสร้างความเข้าใจระหว่างครูกับผู้ปกครอง และการทำความเข้าใจในตัวผู้ขอรับคำปรึกษา

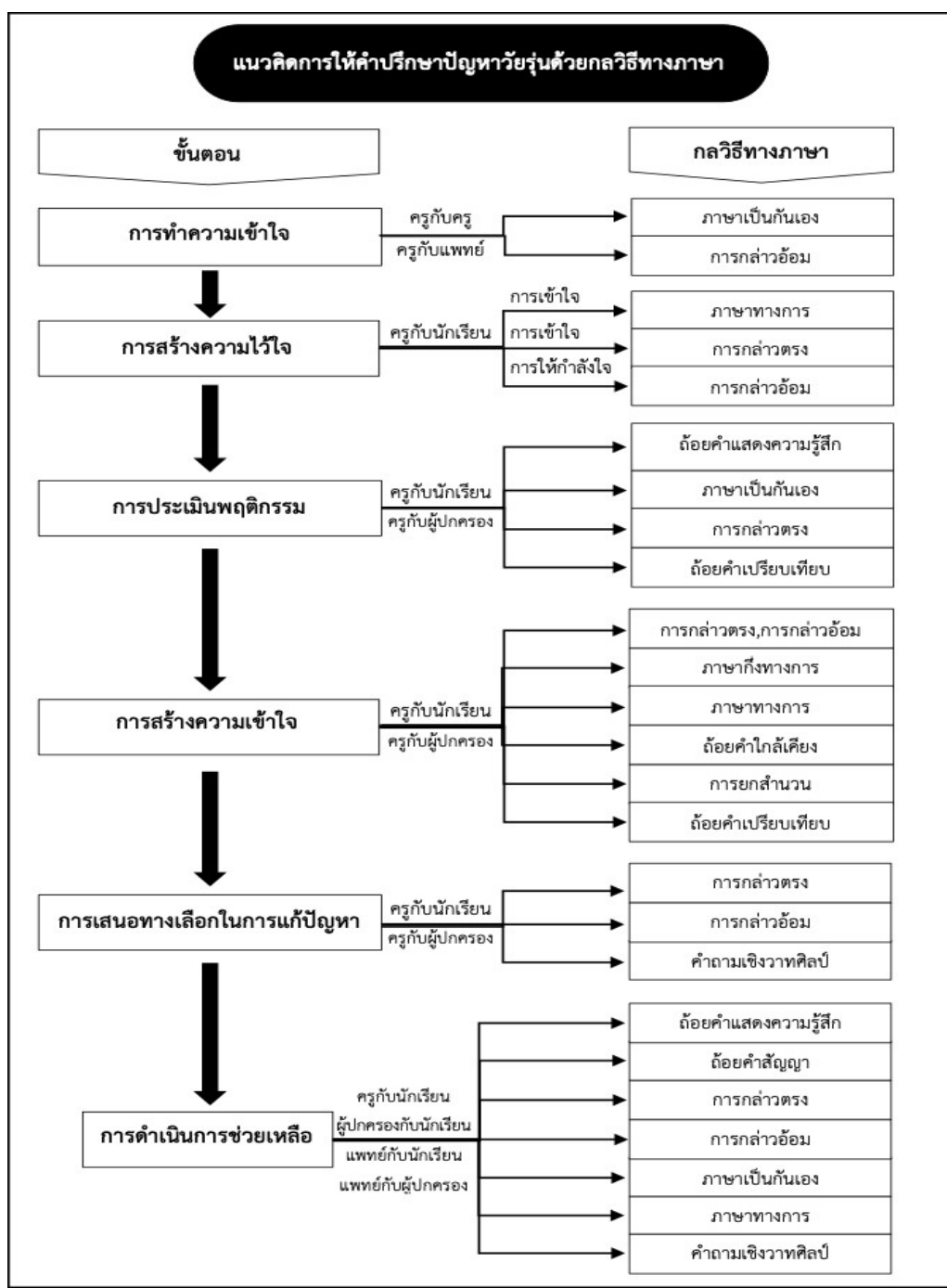
3.4) กลวิธีการใช้ภาพพจน์ ได้แก่ การทำความเข้าใจ และการเข้าใจในตัวผู้ขอรับคำปรึกษา การให้กำลังใจ และการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนโดยการให้คำปรึกษาจากครู และแพทย์

3.5) ข้อสังเกตที่พบ กลวิธีทางถ้อยคำ เปรียบเสมือนอาวุธของผู้ให้คำปรึกษา ที่ใช้กระตุ้นความรู้สึก ทำให้ผู้ขอรับคำปรึกษามองเห็นภาพ เกิดกำลังใจ ความเชื่อ และทัศนคติที่ดี ถือเป็นวาทกรรมชั้นเลิศที่แสดงออกทางการพูด และโน้มน้าวไปสู่การกระทำได้อย่างแนบเนียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยและการนำผลวิจัยไปใช้
 - 1) ด้านการศึกษา เป็นแนวทางสำหรับโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่มีปัญหาเกี่ยวกับวัยรุ่นควรมีนักจิตวิทยาหรือครูจิตวิทยาเข้ามาเพื่อให้คำปรึกษาหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน
 - 2) ด้านสถาบันครอบครัว ทำให้บุคคลในครอบครัวตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองและปรับทัศนคติในการใช้ชีวิตร่วมกันในสังคม
 - 3) ด้านภาษา หากมีการศึกษากลวิธีการใช้ภาษา การใช้เสียงสัมผัส การใช้คำซ้ำ และการหลอกลวง จะเป็นการช่วยเติมเต็มองค์ความรู้ในการใช้ภาษาได้เป็นอย่างดี
2. ข้อเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 1) นอกเหนือจากวัจนกรรมการให้คำปรึกษาปัญหายุวชนแล้ว นวนิยายวัยแสบสาแหรกขาดยังปรากฏวัจนกรรมปัญหาของเด็กในทุกช่วงวัยได้อย่างน่าสนใจ จึงควรศึกษาภาษาด้านวัจนกรรม กลวิธีทางภาษาของเด็กในทุกช่วงวัย

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 แนวคิดการให้คำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นด้วยกลวิธีทางภาษาในนวนิยายชุดวัยเสปสาแหกรขาด

เอกสารอ้างอิง

- กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2520). วรรณคดีวิจารณ์. กรุงเทพมหานคร: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
โรงเรียนเทพศิรินทร์ราชวินิตบำรุง.
- คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ. (2561). แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ
ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560-2564. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ เจ.เอส. การพิมพ์.
- ณัฐยา ศิริกรวิไล. (2559). วิทยานิพนธ์การศึกษาค้นคว้าอิสระ 1. บริษัท พิมพ์ดี สถาพรบุ๊ค.
- ณัฐยา ศิริกรวิไล. (2562). วิทยานิพนธ์การศึกษาค้นคว้าอิสระ 2. บริษัท พิมพ์ดี สุนทรียแห่งรัก.
- ทรงธรรม อินทจักร. (2550). แนวคิดพื้นฐานด้านวัฒนธรรมปฏิบัติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.
- ธัญญา สังขพัฒน์. (2539). วรรณกรรมวิจารณ์. ปทุมธานี: สำนักพิมพ์นาคร.
- นภลัย สุวรรณธาดา. (2530). ส่วนงานวิชาการในการสื่อสาร. ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, เอกสาร
การสอนชุดวิชาภาษาเพื่อการสื่อสาร หน่วยที่1-7 (หน้า 238-255). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.
- ปวิวัฒน์ คำเจริญ (2543.). นวนิยายรูปแบบจดหมายของไทย. ใน วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวรรณคดีไทย คณะอักษรศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เยาวภา มูลเจริญ. (2558). องค์ประกอบของนวนิยายที่ได้รับคัดเลือกเข้ารอบสุดท้ายรางวัลวรรณกรรม
สร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) ประจำปี 2558. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยพะเยา, 7(2), 75-87.
- วัลลภา วิทยารักษ์. (2557). พลังภาษา พลังความคิด: สัมฤทธิผลในการเขียน. วารสารวรรณวิทัศน์, 14(1),
37-57.
- สมเกียรติ รักษ์มณี. (2551). ภาษาวรรณศิลป์. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ สายน้ำใจ.
- สายทิพย์ นุกูลกิจ. (2543). วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัศรา บุญทิพย์. (2535). การเขียน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออกคณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.